

ព្រះរាជក្រឹត្យ

ស្តីពី

ប្រព័ន្ធមតិកមនុស្សរស់ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី

សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមក្សត្រ

ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គល សិរីវិបុលា

ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០៦/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០២ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៦ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី កិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០០៨ ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ និងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែល
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៦/០០៣ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាស្តីពីការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧០៧/០១៩ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការការពារ និងការលើកស្ទួយភាពផ្សេងៗគ្នានៃវិញ្ញត្តិវប្បធម៌
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២០១/៤៥០ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០១ ស្តីពីរបៀបរក្សាមូលដ្ឋាន និងប្រាក់បន្ទាប់បន្សំនៃរបៀបរក្សរបស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងសម័យប្រជុំ ពេញអង្គ នាថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០

ត្រាស់បង្គាប់
ជំពូកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា១._

ព្រះរាជក្រឹត្យនេះមានគោលដៅកំណត់អំពីប្រព័ន្ធមតិកមនុស្សរបស់ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា២._

ព្រះរាជក្រឹត្យនេះមានគោលបំណងដូចតទៅ :

- ធានាបាននូវការថែរក្សា និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិឱ្យបានគង់វង្សទៅអនាគត
- គាំពារ និងលើកកម្ពស់ធនធានមតិកមនុស្សរបស់នៅទូទាំងប្រទេស ដោយបង្កើតយន្តការសម្រាប់ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ និងការអភិវឌ្ឍចំនេះដឹង ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេស ឱ្យមាននិរន្តរភាពបង្កើតប្រព័ន្ធសម្រាប់បន្តវេន និងផ្ទេរចំណេះដឹងជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេស ផ្នែកបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីទៅជំនាន់ក្រោយ។
- បង្កើតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ និងសាធារណជន អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ ដើម្បីធានាការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ ជាពិសេសបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី។

មាត្រា៣._

ព្រះរាជក្រឹត្យនេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តលើប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងអស់។

មាត្រា ៤._

វាក្យសព្ទដែលប្រើក្នុងព្រះរាជក្រឹត្យនេះ មាននិយមន័យដូចខាងក្រោម៖

- មតិកមនុស្សរស់** សំដៅដល់បុគ្គល ឬក្រុមមនុស្សមានចំណេះដឹង ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេស កម្រិតខ្ពស់បំផុត ដែលចាំបាច់ដល់ការបង្កើតភាពសម្រិតសម្រាំងនៃទិដ្ឋភាពជីវិតវប្បធម៌របស់ប្រជាជន និងអត្ថិភាពបន្តនូវបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីរបស់ជាតិ ។
- ប្រព័ន្ធមតិកមនុស្សរស់** សំដៅដល់កន្លែងយន្តការគ្រប់គ្រងមតិកមនុស្សរស់ តាមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់។

ជំពូកទី ២

ការជ្រើសរើស និងការទទួលស្គាល់មតិកមនុស្ស

មាត្រា ៥._

មតិកមនុស្សរស់ត្រូវជ្រើសរើស និងទទួលស្គាល់ចេញពីទម្រង់ផ្សេងៗ នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីដែលមានលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

- មានតម្លៃលេចធ្លោ និងជាសក្ខីភាពនៃទេពកោសល្យដ៏ប៉ិនប្រសប់ក្នុងការបង្កើត និងការថ្លែងប្រឌិតតាមឯកទេសនីមួយៗដែលជាប្លង់គល់នៃប្រពៃណី និងវប្បធម៌របស់សង្គម
 - មានចរិតលក្ខណៈបង្ហាញតម្លៃឯកនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីក្នុងតំបន់ និងសហគមន៍
 - មានសារៈសំខាន់ដែលអាចបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណនៃតំបន់ សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ និងសង្គមជាតិ ។
- លក្ខខណ្ឌទាំងបីខាងលើ ត្រូវយកមកពិចារណាដោយផ្តល់អាទិភាព នូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖
- ប្រឈមនឹងការថយចុះនៃអ្នកមានចំណេះដឹង ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេស ដែលកំពុងទទួលរងឥទ្ធិពលអវិជ្ជមាននៃសកលភាវូបនីយកម្ម
 - ប្រឈមនឹងការបាត់បង់នូវសារៈសំខាន់នៃលក្ខណៈដើម
 - ប្រឈមនឹងការបាត់បង់នូវកិត្យានុភាពវប្បធម៌។

បុគ្គល ឬក្រុមមនុស្សណាមួយដែលត្រូវបានជ្រើសរើសជាមតិកមនុស្សរស់ត្រូវមានគ្រប់លក្ខណសម្បត្តិដូចខាងក្រោម៖

- មានចំណេះដឹង ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេស ស្នាដៃឯក ផ្នែកបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី
- មានមនសិការខ្ពស់ក្នុងការចូលរួមធូលីអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី
- មានសមត្ថភាពខ្ពស់ក្នុងការផ្ទេរចំណេះដឹងដោយមិនលាក់លៀម វិជ្ជាជីវៈ ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេស ទៅអ្នកជំនាន់ក្រោយ ដោយភាពស្មោះត្រង់ និងហ៊ានលះបង់ដើម្បីជំនាញ
- មានសីលធម៌រស់នៅថ្លៃថ្នូរ។

មតិកមនុស្សរស់មានក្រុមសីលធម៌របស់ខ្លួនដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ។

មាត្រា ៧._

មតិកមនុស្សរស់មានគោរមងារថ្នាក់ជាតិដែលទទួលស្គាល់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់នាយក
រដ្ឋមន្ត្រី។

ជំពូកទី ៣

គណៈកម្មាធិការមតិកមនុស្សរស់

មាត្រា ៨._

គណៈកម្មាធិការមតិកមនុស្សរស់ មានសមាសភាពដូចតទៅ៖

- រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ប្រធាន
- តំណាង ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី អនុប្រធាន
- តំណាង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ អនុប្រធាន
- តំណាង ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សមាជិក
- តំណាង ក្រសួងព័ត៌មាន សមាជិក
- តំណាង ក្រសួងធម្មការ និងសាសនា សមាជិក
- តំណាង ក្រសួងសុខាភិបាល សមាជិក
- តំណាង រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ សមាជិក
- តំណាង រាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា សមាជិក
- សាកលវិទ្យាធិការ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក
- តំណាង គណៈកម្មការជាតិយូណេស្កូកម្ពុជា សមាជិក
- តំណាង គណៈកម្មការជាតិបេតិកភណ្ឌពិភពលោក សមាជិក
- តំណាង គណៈកម្មការជាតិគ្រប់គ្រងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា សមាជិក
- អគ្គនាយកបច្ចេកទេសវប្បធម៌ នៃក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ លេខាធិការអចិន្ត្រៃយ៍
- មន្ត្រីជំនាញជាន់ខ្ពស់មួយចំនួននៃក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក

អគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេសវប្បធម៌នៃក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ ជាលេខាធិការដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍របស់គណៈកម្មាធិការ
មតិកមនុស្សរស់ ។

សមាសភាពជាក់ស្តែងរបស់គណៈកម្មាធិការមតិកមនុស្សរស់ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង
វប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

មាត្រា ៩._

គណៈកម្មាធិការមតិកមនុស្សរស់មានភារកិច្ច ដូចតទៅ៖

- ពិនិត្យ និងសម្រេចទម្រង់សិល្បៈវប្បធម៌អរូបីណាមួយដែលកំពុងរងគ្រោះឈានទៅរកការបាត់បង់
- ស្រាវជ្រាវ ពិនិត្យ ជ្រើសរើស និងវាយតម្លៃលើបេក្ខភាពមតិកមនុស្សរស់ ដែលមានលក្ខណសម្បត្តិស្របតាមលក្ខខណ្ឌ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥ និងមាត្រា៦ នៃព្រះរាជក្រឹត្យនេះ
- ស្រាវជ្រាវរកមតិកមនុស្សរស់តាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងតាមរយៈមន្ទីរវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ រាជធានីខេត្ត ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- រៀបចំយន្តការផ្ទេរចំណេះដឹង ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេសដល់អ្នកជំនាន់ក្រោយ
- ចាត់ចែង ប្រើប្រាស់មធ្យោបាយសម្ភារៈ ថវិកា និងគ្រឿងសម្គាល់ផ្សេងៗសម្រាប់មតិកមនុស្សរស់
- ធានាគម្កល់ទុករាល់ឯកសារអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយ ស្នាដៃរបស់មតិកមនុស្សរស់ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ ចំពោះសង្គមជាតិ
- លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការដាក់ពាក្យស្នើសុំជាបេក្ខជនមតិកមនុស្សរស់ ពីបុគ្គល ឬក្រុមមនុស្សទាំងឡាយដែលយល់ថាខ្លួនមានចំណេះដឹង ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេសវប្បធម៌ខ្ពស់
- ស្រាវជ្រាវ ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើការស្នើសុំណែនាំ និងការដកហូតតំណែងមតិកមនុស្សរស់ពីបុគ្គល ឬក្រុមមនុស្សដែលបានទទួលការតែងតាំងហើយ ។

ជំពូកទី៤

កាតព្វកិច្ចមតិកមនុស្សរស់

មាត្រា១០._

- មតិកមនុស្សរស់មានកាតព្វកិច្ចសហការជាមួយក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈដូចខាងក្រោម៖
- រៀបចំចងក្រងឯកសារសម្រាប់បង្ហាត់បង្រៀន ផ្សព្វផ្សាយ ដែលបម្រើប្រយោជន៍សង្គមជាតិ
 - ផ្ទេរចំណេះដឹង ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេសរបស់ខ្លួនដោយគ្មានលាក់លៀមដល់អ្នកជំនាន់ក្រោយតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល
 - ផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹង ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេសដែលខ្លួនមានឱ្យបានទូលំទូលាយដល់សាធារណៈជនទូទៅតាមគ្រប់មធ្យោបាយ
 - បន្តថែរក្សាឱ្យគង់វង្ស និងអភិវឌ្ឍចំណេះដឹង ជំនាញ ទេពកោសល្យ និងបច្ចេកទេសដែលសាមីខ្លួនបានទទួលកិត្តិយស
 - ទទួលភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលគណៈកម្មាធិការមតិកមនុស្សរស់ និងរាជរដ្ឋាភិបាលប្រគល់ជូន ។

មាត្រា១១._

បុគ្គល ឬក្រុមមនុស្សដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាមតិកមនុស្សរស់ អាចរងការបដិសេធបោលនូវគោរមងារ និងផលប្រយោជន៍ទាំងអស់នេះវិញ ដោយមូលហេតុ៖

-អនុវត្តពុំបានទៅតាមកាតព្វកិច្ច ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០ នៃព្រះរាជក្រឹត្យនេះ

-ប្រព្រឹត្តផ្ទុយពីសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ ឬត្រូវបានតុលាការផ្តន្ទាទោសពីបទមជ្ឈិម ឬបទឧក្រិដ្ឋណាមួយ។

ប្រសិនបើមតិកមនុស្សរស់ទទួលបានមរណភាពក្នុងកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ គោរមងារត្រូវបានរក្សា តែប្រាក់ឧបត្ថម្ភជីវភាពប្រចាំខែពីថវិកាជាតិត្រូវបញ្ចប់

មាត្រា១២._

ស្នាដៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីរបស់មតិកមនុស្សរស់ គឺជាកម្មសិទ្ធិរបស់មតិកមនុស្សរស់ ដែលត្រូវបានការពារដោយច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ និងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែល ។

ជំពូកទី៥

ប្រភពធនធាននិងលាភការ

មាត្រា១៣._

ប្រភពធនធានផ្គត់ផ្គង់ដល់មតិកមនុស្សរស់ និងគណៈកម្មាធិការមតិកមនុស្សរស់ បានមកពីថវិកាជាតិជាកញ្ចប់ថវិកាដោយឡែក ក្នុងក្របខណ្ឌថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

គណៈកម្មាធិការមតិកមនុស្សរស់ មានសិទ្ធិទទួលនិងគ្រប់គ្រងមូលនិធិ ដែលបានមកពីប្រភពហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការបរទេស និងពីប្រភពផ្សេងទៀត សម្រាប់បំពេញការងាររបស់ខ្លួនឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។

មាត្រា១៤._

មតិកមនុស្សរស់ត្រូវទទួលបានផលប្រយោជន៍ និងលាភការដូចខាងក្រោម៖

-ប្រាក់ឧបត្ថម្ភជីវភាពប្រចាំខែពីថវិកាជាតិ ។ បើមន្ត្រីរាជការទទួលបានការតែងតាំងជាមតិកមនុស្សរស់ ត្រូវទទួលបានប្រាក់បំណាច់មួយចំនួនដែលមានចំនួនច្រើនជាង ។

-ការឧបត្ថម្ភសម្ភារៈថវិកា និងមធ្យោបាយសម្រាប់បម្រើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ការបណ្តុះបណ្តាល។ ផលប្រយោជន៍និងលាភការរបស់មតិកមនុស្សរស់ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ។

ជំពូកទី៦
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៥._

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងព្រះរាជក្រឹត្យនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ១៦._

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្ត ព្រះរាជក្រឹត្យនេះ ចាប់ពីថ្ងៃច្បាយព្រះហសថលេខាតទៅ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១០

ព្រះហត្ថលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបទូលថ្វាយបង្គំព្រះមហាក្សត្រ

សូមច្បាយព្រះហសថលេខា

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

លេខ: ១៥៣ ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១០

អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ

យុន ជិនកេន